

**Олимпиадные задания по чувашскому языку и литературе
для муниципального тура республиканской олимпиады
школьников общеобразовательных организаций
с обучением на чувашском языке
2017-2018 учебный год. 9 класс**

*Максимальный балл – 50
Время выполнения – 120 минут*

1. Çак йĕркесен авторĕ кам? Ятне, ашшĕ ятне, хушаматне (псевдонимĕ пулсан – псевдонимне те) туллин сырăр.

(1)Чĕлхемĕр черчен те чипер, пуян та янăравлă тееетпĕр. (2)Анчах тус-тантăша вăлтма, атте-аннене пустай калама, туйра айташ выляма, кĕрекере «Алран кайми» юрлама, керемре сăвап тума пĕлетпĕр-и-ха? (3) Çак эткерлĕхе ĕша хывăпăр, вара чĕлхемĕр хăватне эпир те тўрре кăларăпăр.

2. Маларах панă текстран паллă ячĕсене сырса илĕр, унтан вĕсене вăйлă виçере сырăр.

3. 1-мĕш предложенири глагола тĕрĕс сырнă-и? Хăвăр шухăша ĕнентерĕр.

4. Анаграмма тупсамне пĕлĕр.

Эс мана тĕшмĕртмеллех –

Кайăк-кĕшĕк ячĕ эпĕ.

Ылмаштар ик сас палли –

Шыв ĕсмешкĕн кирлĕ эпĕ.

5. 1-мĕш предложени хутлă е хутсăр пулнине кăтартăр, хăвăр шухăшăра ĕнетерсе парăр.

6. Руна сыравĕсенче *элтĕпер* сăмах тĕл пулат. Вăл мĕнле сăмахсенчен пулнă, мĕне пĕлтернĕ?

7. XI ĕмĕрте Юсуп Паласахунĕ сăваç тĕрĕксен ĕслă канашĕсене, вĕрентсе калани-сене пухса кĕнеке хатĕрленĕ. Çав кĕнеке мĕн ятлă?

8. Мĕн вăл публицистика? XX ĕмĕр пуçламăшĕнче ĕçленĕ ĕнăçлă публицистсене (6-ран кая мар) палăртăр.

9. Çак йĕркесен авторне, хайлав ячĕпе жанрне палăртăр.

«О! Мĕне пĕлтĕресçĕ чаплă художниксен пейзажĕсем çут çанталăкра пуррипе танлаштарса пăхсан! Вĕсем ўкернинче питĕ ĕста евĕрлеме пĕлни кăна тĕлĕнтерет, урăх нимĕн те тупаймастăн. Кунта пачах урăхла, чун-чĕре каласа ĕнлантарма çук киленĕçпе ирĕлет, юлашкинчен вара çут çанталăкăн темĕнле курăнми вăйĕнчен тĕлĕннипе сухалсах каятăн».

10. П. Хусанкайăн Наталийĕ хайĕн тĕррине мĕнле тĕссемпе тĕрлет?